

fremkom fra det ærede Medlem fra Randers (Lüttichau). Efter hele hans Stilling og den Maade, hvorpaa han altid udtaler sig her i Thinget, vil Ingen kunne tvivle om den varme Interesse, han har for Jordbruget, og om, at hans Bestræbelser altid ville gaa i Retning af at fremme dette; men jeg forstod ikke ret hans Udtalelse med Hensyn til de to Vædringsforslag under Nr. 19 og Nr. 20. Jeg tror, at denne Præmiering af Husmandslokker virkelig har gjort stor Gavn, og jeg tror, at det vilde være til stor Nytte at forøge den. Jeg finder engogaa den foreslaaede Forøgelse temmelig lille lige overfor det meget betydelige Husmandsbrug, der er her i Landet. Beløbet kan naturligvis anvendes med mere eller mindre Nytte i de forskellige Egne, men gennemgaaende tror jeg der er stor Interesse for denne Sag i Befolkningen, og at de til Raadighed stillede Midler benyttes paa en fornuftig og nyttig Maade. Jeg kan ikke nægte, at jeg vil være en bestemt Modstander af den Tanke, der er udtalt af det ærede Medlem om, at Regjeringen her skulde gribe regulerende ind. Jeg har ikke Noget imod, at Regjeringen træder til for at samle og, om det skal være, uddrage Bære af de Indberetninger, der hvert Aar komme, det vilde vist være til Nytte. Men at den skulde træde til og gribe ind i det private Initiativ og Maaden at behandle denne Sag paa, vilde jeg finde meget urigtigt. Jeg tror, at Befolkningen omfatter Sagen med saa stor Interesse, at man volig kan lade Udviklingen gaa sin Gang. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at Udviklingen af Handelen har stor Betydning for Jordbruget her i Danmark. Danmarks Handel eksisterer jo ved Jordbrugets Import og Export, om end ikke ubelukkende, saa dog i aldeles overveiende Grad. Det er sikkert, at vort Jordbrug har sin bedste Støtte i Handelen, og at hvert Skridt, vi kunne gjøre for at udvikle Handelen her i Landet, altid vil være en mægtig Støtte for Jordbruget. Vi kunne derfor ikke gjøre bedre end at lade disse to Ting gaa Haand i Haand med hinanden. Men jeg tror rigtignok, at der er andre Midler dertil end at ansætte en hel Del Embedsmænd i et Handelsdepartement. Lad os faae de Indskrænkninger brudte ned, der hemme Handelen. Hvis den ærede Minister vilde række Haanden dertil, vilde han gavne Handelen og Jordbruget langt mere end ved at skabe nye Embedsmænd oppe i Ministeriet. Jeg kunde ligesom han ønske, at det ærede Finantsudvalg havde set noget mildere paa Forslaget under Nr. 24 med Hensyn til de 5,000 Kr. til Studierejser til Udlandet for Haandværksmestre. Jeg kan

ikke tro Andet, end at det kan være til stor Nytte for ubemidlede Haandværksmestre at foretage saadanne Rejser, men jeg vil ikke være med til som han at stille det i Modsetning til, hvad der ydes til Husmands- præmier paa den anden Side. Dette Forslag saavel som Forslaget under Nr. 28 om Bevilling til Rejser i Handelsinteresser ere Midler, som forlanges til velstaaende Medlemmer i Samfundet, hvorimod Husmands- præmierne dog er Noget, som ydes til den tarveligst stillede Del af Samfundet.

P. Holm: Det er angaaende Vædringsforslagene under Nr. 24 og 28, at jeg gjerne vilde gjøre et Par Bemærkninger. Jeg ser, at det ærede Flertal har foreslaaet at negte 5,000 Kr. til Understøttelse for Haandværksmestre til Studierejser i Udlandet. Ligesom adskillige andre Talere forekommer det ogsaa mig, at det havde været heldigere, om Udvalget havde stillet sig mere venligt overfor denne Post, og jeg vil meget anmode det ærede Udvalg, om det ikke til 3die Behandling kunde gaa ind paa dette Forslag. Enhver, som har Kjendskab til vore Haandværks- og Industriforhold her hjemme, vil sikkert være kommen til den Erkjendelse, at, da vi ikke er noget Industrieland og ikke noget Matadorland hverken paa dette eller andre Omraader, saa gaar Udviklingen af vort Haandværk og vor Industri snarest i Retning af Kunstindustri, og netop derfor forekommer det mig, at der er stor Grund til at støtte saadanne Studierejser for Haandværkets Bedkommende. Det er jo en bekendt Sag, at der er en Gren af det danske Haandværk, der staar meget høit haade i Indlandets og Udlandets Dine, nemlig Smederhaandværket. Og da der i Aar er saa rig Leilighed til at faae gode Ideer og hente gode Ideer hjem, saa forekommer det mig, at det vilde være meget heldigt, om man bevilgede denne Post til Studierejser til Udlandet for Haandværksmestre. Jeg ser endnu en Post, som ikke er til Forhandling i Dag, men som jeg dog kortelig skal berøre, nemlig til Industriedrivendes og Haandværkeres Deltagelse i Pariserudstillingen. Det vilde være meget ønskeligt, om der maatte blive givet dem Leilighed til at besøge Pariserudstillingen, ikke alene til at deltage som Udstillere, men ogsaa saaledes, at de fik Leilighed til at komme til at studere Tingene, som kom frem der, saa at ogsaa vi her hjemme kunde nyde godt af, hvad der fremkom. Jeg agter derfor at stemme sammen med Mindretallet for disse Bevillinger, og jeg skal meget anbefale det ærede Udvalg at tage under Overveielse, om